Algemene beschouwingen D66

Ilhan Tekir, 4 november 2022, behandelend het agendapunt begroting 2022

Voorzitter,

De algemene beschouwingen vormen doorgaans hét moment om allerhande zaken aan de kaak te stellen. De fractie van D66 kiest er vandaag bewust voor om dat niet te doen. We willen namelijk één crisis in het bijzonder uitlichten. En dan heb ik het niet over de coronacrisis. Nee, ik wil vandaag een algemene beschouwing geven op de woningcrisis.

Een crisis die niet alleen tot gevolg heeft dat mensen geen eigen woningen kunnen bemachtigen. Maar ook een crisis die mensen bedreigt in zelfbeschikking, zelfontplooiing en überhaupt zelfstandig kunnen leven. Neem bijvoorbeeld die ene buurjongen die het liefst uit huis wil, maar niet aan een starterswoning kan komen. Of een jong stel, dat 'te veel' verdient voor de sociale huur maar te weinig om een woning te kopen. Maar denk ook aan de alleenstaande moeder, die na een echtscheiding radeloos op zoek is naar een nieuw dak boven het hoofd. Er gaat haast geen dag meer voorbij dat we niet worden geconfronteerd met dergelijke voorbeelden.

Ook Gorinchem ontkomt helaas niet aan de gevolgen van de woningcrisis. Het tekort aan betaalbare woningen blijkt alleen al uit het feit dat een gemiddelde woning in Gorinchem dit jaar bijna 4 ton kost. Een stijging van liefst 17% ten opzichte van het jaar ervoor. En ook de sociale huur is niet rooskleurig: de gemiddelde wachttijd bij Poort6 bedraagt volgens het laatste jaarverslag zo'n 6 jaar. Ik heb zelfs begrepen dat het tegenwoordig eerder regel dan uitzondering is dat honderden mensen reageren op een vrijgekomen huurwoning. En vaak dezelfde dag al!

Is het dan alleen maar kommer en kwel? Wat D66 betreft niet, voorzitter. De urgentie om deze crisis te lijf te gaan, lijkt gelukkig te groeien. Zo roept het kabinet op om de bouw van woningen te versnellen: dat gaat om bijna 1 miljoen woningen over heel Nederland tot en met 2030. Ook de provincie heeft inmiddels de toegestane groei voor onze regio opgekrikt naar ruim 3000 woningen. Al met al positieve ontwikkelingen, maar waar we wat D66 betreft wel maximaal bij moeten aansluiten.

D66 neemt de oproep van het kabinet graag ter harte en daarom dienen we vandaag samen met DG en PvdA een motie in om te onderzoeken hoe we de reeds geplande woningbouw kunnen versnellen. Met daarbij de nadrukkelijke wens om out of the box te denken. Bijvoorbeeld het schrappen van bureaucratische procedures, verkorten van aanbestedingsprocessen of flexibele bouwmogelijkheden. Alles is denkbaar, zodat de raad een breed instrumentarium aangereikt krijgt en hier keuzes in kan maken. Wij geloven namelijk niet dat er één remedie bestaat om deze woningcrisis te lijf te gaan. Het zal een breed pallet van instrumenten zijn die ieder een deeloplossing bieden.

De motie roept ook op om potentiële kansrijke bouwlocaties aan te wijzen, waar nu weliswaar nog geen programmering voor is, maar die misschien wel te overwegen is. Dat zou kunnen gaan om nieuwe gronduitgiftes maar ook om nieuwe transformatiemogelijkheden. Geen enkele kans mag onbenut blijven.

De indieners zijn zich ervan bewust dat deze – laten we zeggen – huiswerkopdracht vraagt om ambtelijke capaciteit en middelen. Het verzoek is om dat ook inzichtelijk te maken, uiterlijk voor de behandeling van de perspectiefnota 2023 zodat de uitkomsten daarin betrokken kunnen worden.

Tot slot, voorzitter, een vijftal moties die D66 vandaag mee-indient. Dan gaat het in de eerste plaats om de motie allermooiste vestingstad die zojuist door DG is ingediend. Dit predicaat verdient wat D66 betreft een impuls, die we maximaal moeten verzilveren. Veel te lang is de vesting een knap bewaard geheim gebleven. Nu we eindelijk de erkenning hebben, mogen we ook maximaal inzetten op het verzilveren ervan.

Dan dienen we natuurlijk ook de motie van de PvdA mee in waarmee we het COC een opstartsubsidie willen verlenen. Als regenbooggemeente voegt D66 hiermee graag daad bij woord. En we spreken meteen ook onze erkenning uit richting de vrijwilligers van het COC Gorinchem. We vinden het tegelijkertijd wel jammer dat hier een motie voor nodig is, aangezien het COC al een basissubsidie ontvangt. We dagen het college uit om in het vervolg de basissubsidie passend te maken op de plannen van het COC, zodat er niet weer een financieel gat ontstaat.

Een andere, zeer sympathieke motie, die we mee-indienen is de oproep van het CDA om één of meerdere 'Vergeet me niet paden' te realiseren. Als we daarmee inwoners met een lichte dementie kunnen helpen om de weg naar huis weer terug te vinden, dan doen we dat graag. Het is een mooie invulling van een toegankelijke stad, die we als ambitie ongetwijfeld allemaal nastreven.

Verder dienen we de motie van GroenLinks om de overlast door houtrook terug te dringen mee in. En hoewel we hiermee een deel van ons kersverse verkiezingsprogramma overbodig maken, zijn we blij dat we hier vandaag een knoop in kunnen doorhakken. Houtrook voor steeds meer inwoners – letterlijk - een doorn in het oog en komt bovendien de luchtkwaliteit niet ten goede. Moet je het dan meteen verbieden? Nee, wat D66 betreft kiezen we voor de weg van voorlichting, communicatie en verleiding. En dat is precies waar deze motie toe oproept en daarmee ondersteunt D66 de woorden die dhr. Van Breemen zodadelijk zal uitspreken.

Tot slot, een vijfde motie die D66 vandaag mee indient is de motie van de SP om de thuiskweek van medicinale cannabis te gedogen. We snappen dat hier haken en ogen aan zitten, maar de ervaring in andere gemeenten leert dat een zeer kwetsbare groep hiermee geholpen kan worden. En als we de pijn van een – gelukkig – beperkte groep gebruikers hiermee kunnen verlichten, dan vinden we gedogen een poging waard.

Dankuwel.